

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง นิทานพื้นบ้านไทย

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิไววรรณกรรมพื้นบ้าน

๑) นิทานพื้นบ้านไทย	๖) แต่งนิทานผสานคุณธรรม (๓)
๒) การพูดลำดับเหตุการณ์	๗) อย่างนี้ดีควรทำ
๓) รอบรู้คำถาม	๘) กระดาษนี้มีที่มา
๔) แต่งนิทานผสานคุณธรรม (๑)	๙) การเขียนบันทึกเหตุการณ์
๕) แต่งนิทานผสานคุณธรรม (๒)	

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

ฆราวาส

๒.

ฆารวาส

คำไทยใช้ให้ถูก

ฌราวาส

[คะ-รา-วาด] หมายถึง

(น.) คนผู้อยู่ครองเรือน, คนทั่ว ๆ
ไปที่ไม่ใช่บรรพชิตหรือนักบวช

ทบทวน ความรู้เดิม

ในชุมชนหรือท้องถิ่นของ
นักเรียนมีตำนาน หรือเรื่อง
เล่าเกี่ยวกับความเป็นมา
ของท้องถิ่นหรือไม่

นักเรียนรู้จักตำนานในท้องถิ่น
ของตนเอง หรือท้องถิ่นอื่น
บ้างหรือไม่ ลองยกตัวอย่าง

ตำนานผาวังชู

บอกเล่าความเป็นมาของผาวังชู จังหวัดเชียงใหม่

กองข้าวน้อยฆ่าแม่

บอกเล่าความเป็นมาของพระธาตุกองข้าวน้อย จังหวัดยโสธร

ตำนานเกาะหนูเกาะแมว

บอกเล่าความเป็นมาของเกาะหนูเกาะแมว จังหวัดสงขลา

นิทานตามองลาย

บอกเล่าความเป็นมาของสถานที่สำคัญในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พระปฐมเจดีย์

นครปฐม

พระประโทนเจดีย์

นครปฐม

ชวนกันอ่าน

“นิทานพื้นบ้านภาคกลาง”

พญากง

พญาพาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ตอบคำถามและคาดคะเนเหตุการณ์จากการอ่านนิทานที่บ้านได้
๒. เขียนระบุวิธีการแก้ปัญหาจากเรื่องที่อ่านได้
๓. ระบุข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานที่บ้าน
๔. ตระหนักถึงข้อคิด คุณธรรม ค่านิยมอันดีงามที่ได้จากการอ่านนิทานที่บ้าน

เพิ่มเติม ความรู้ใหม่

การอ่าน

เพื่อคาดคะเนเหตุการณ์

การอ่านเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์

เป็นการคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ซึ่งไม่ใช่การคาดเดา โดยไม่มีเหตุผล หากต้องอาศัยเหตุผลสนับสนุน สำหรับการคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่เราได้อ่านนั้น ต้องอาศัยการอ่านจับใจความสำคัญเป็นพื้นฐาน เพื่อให้เราสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่สำคัญของเรื่องได้ และทำให้เราสามารถคาดคะเน เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้อย่างสมเหตุสมผลน่าเชื่อถือหรือมีความแม่นยำ เพื่อเป็นการฝึกทักษะการคิดอย่างมีระบบ

หลักการอ่านเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์

๑) ทบทวนพิจารณาเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการใด หรือ คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ใด จากความรู้เดิม และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่

หลักการอ่านเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์

๒) ระบุเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น
อยู่ในขั้นตอนใดของกระบวนการ หรือเหตุการณ์
ที่คล้ายคลึงกัน

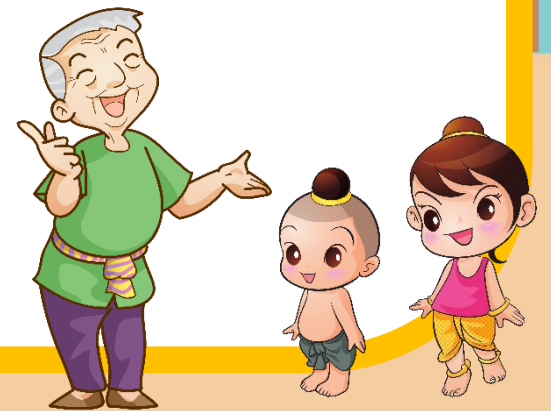
ชวนกันอ่าน นิทานพื้นบ้าน

“พญากงพญาพาน”

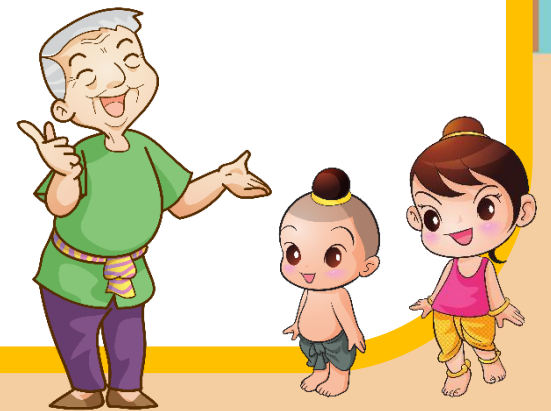
พญากงพญาพาน

พญากงได้ครองเมืองศรีวิชัย คือ “เมืองนครปฐม” ในปัจจุบันนี้
สืบต่อจากพระเจ้าลิการาชผู้เป็นพระราชบิดา แล้วต่อมาได้มีพระราชบุตร
ที่ประสูติจากพระมเหสีองค์หนึ่ง โหรได้ถวายคำพยากรณ์พระราชกุมาร
ว่าจะเป็นผู้มีบุญญาธิการมากจะได้ครองราชสมบัติเป็นกษัตริย์ต่อไป
ในภายหน้า แต่ว่าพระราชกุมารนี้ จะกระทำปิตุฆาต

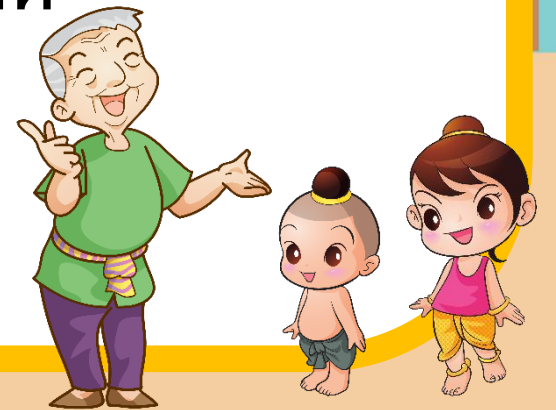
พญากงพญาพาน

เมื่อพญากงได้ทราบ ดังนั้น จึงรับสั่งให้ราชบุรุษพาพระราชกุมารไปฆ่าทิ้งเสียในป่า ราชบุรุษจึงนำไปทิ้งไว้ที่ป่าไผ่ ที่ไร่ของยายหอม ยายพรมไปพบพระราชกุมารจึงเก็บมาเลี้ยงไว้ แต่ยายพรมมีลูกหลานมาก จึงยกพระราชกุมารให้ยายหอมไปเลี้ยงไว้ ยายหอมได้เลี้ยงพระราชกุมารแล้วนำไปให้เจ้าเมืองราชบุรีเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม

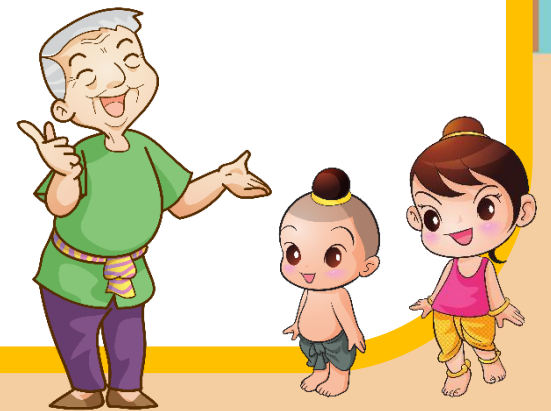
พญากงพญาพาน

ในขณะนั้นเมืองราชบุรีเป็นเมืองขึ้นของเมืองศรีวิชัย อยู่ภายหลังพระราชกุมารเติบโตขึ้น ได้แข็งเมืองไม่ยอมส่งบรรณาการ และได้ทำรบกับพญากงจนได้ชนช้างกัน เมื่อฆ่าพญากงสำเร็จแล้วได้เข้าเมืองศรีวิชัยเวลานั้นพระมเหสีของพญากงซึ่งเป็นพระชนนีของพญาพานยังมีพระชนม์อยู่ กล่าวกันว่ารูปโฉมสวยงาม พญาพานคิดอยากได้เป็นมเหสี ได้เสด็จเข้าไปที่ตำหนัก

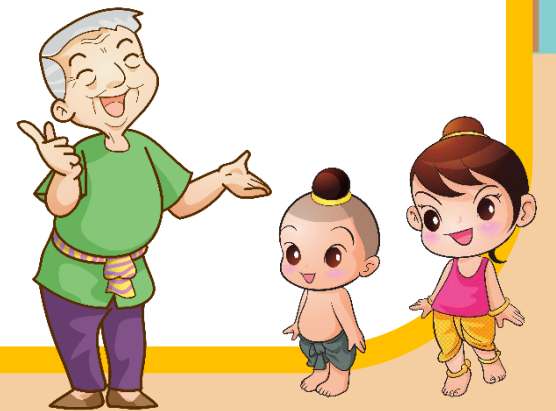
พญากงพญาพาน

เทพยดาได้แปลงเป็นแพะบ้าง บ้างก็แปลงเป็นแมวแม่ลูกอ่อน
นอนขวางบันไดปราสาทอยู่เมื่อพญาพานข้ามสัตว์ทั้งสองนั้นไป
สัตว์จึงพูดกับแม่ว่า “ท่านเห็นพวกเราเป็นเดรัจฉานจึงข้ามไป”
แม่ตอบลูกว่า “นับประสาอะไรกับเราเป็นสัตว์เดรัจฉาน แม้แต่มารดา
ของท่าน ท่านยังจะเอาเป็นเมีย”

พญากงพญาพาน

พญาพานได้ฟังดังนั้นก็ประหลาดพระทัยนักจึงทรงตั้งอธิษฐานว่า “ถ้าพระมเหสีของพญากงเป็นพระมารดาของเราจริงแล้ว ขอให้ น้ำนมหลั่งออกจากถันทั้งสองข้างให้ปรากฏ ถ้าไม่ใช่พระมารดาของเราก็ขออย่าให้น้ำนมไหลออกมาเลย” พญาพานตั้งอธิษฐานแล้ว น้ำนมได้หลั่งออกมาจากถันเป็นที่ประจักษ์แก่สายตา

พญากงพญาพาน

พญาพานจึงได้ไต่ถามไต่ความว่าเป็นพระมารดาจริงแล้วก็ทรง
ดื่มกินน้ำนม และทรงทราบว่าพญากงเป็นพระราชบิดาจึงโกรธยาย
หอมว่ามีได้บอกให้ตนทราบว่าบุตรใคร จนได้ทำบาปถึงฆ่าพ่อ
แล้วได้ไปเรียกยายหอมมา แล้วจับยายหอมฆ่าเสีย

คนทั้งปวงจึงเรียกพระราชกุมารว่า “พญาพาล” เพราะไม่รู้จัก
บุญคุณคน และบ้างก็เรียก “พญาพาน” เพราะเมื่อเวลาเกิดนั้น
พระพักตร์กระตบพานทองเป็นแผล

พญากงพญาพาน

เมื่อพญาพานฆ่ายายหอมแล้วรู้สึกเสียพระทัย ว่าฆ่าผู้มีพระคุณเสียแล้วอีกคนหนึ่งจึงได้ถามสมณพราหมณาจารย์ว่าจะทำอย่างไรจึงจะล้างบาปในการฆ่าพระราชบิดาและฆ่ายายหอมผู้มีพระคุณผู้ที่เลี้ยงตนมาแต่เยาว์วัย พระสงฆ์ก็ได้ถวายพระพรว่า “ให้สร้างเจดีย์สูง
แค่นกเขาเหิน” จากนั้นจึงได้สร้างพระเจดีย์ขนาดใหญ่ สูงชันนกเขาเหินคือองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการล้างบาปที่ฆ่าพระราชบิดาให้บรรเทาลงบ้าง และสร้างพระประโทนเจดีย์ เพื่อล้างบาปที่ฆ่ายายหอม

องค์พระปฐมเจดีย์

สัญลักษณ์แทนการล้างบาป
ที่พญาวานชนำพระราชบิดา

องค์พระประโทนเจดีย์

สัญลักษณ์แทนการล้างบาป
ที่พญาพานฆ่ายายหอม

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๑ เรื่อง อ่าน คิด พินิจ นิทานพื้นบ้าน
๒. ครูอธิบายคำชี้แจงใบงาน
๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในใบงาน ช่วยเหลือนักเรียนสังเกตพฤติกรรม และบันทึกผล

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนอ่านคำชี้แจงใบงานที่ครูมอบหมาย
๒. นักเรียนสามารถสอบถามได้หากมีข้อสงสัย
๓. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมในใบงานให้สำเร็จ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง อ่าน คิด พินิจนิทานพื้นบ้าน

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์
ปัญหาและเขียนวิธีการแก้ปัญหาจากการอ่าน
นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “พญากงพญาพาน”
ลงในแผนภูมิ

แผนภูมิการแก้ปัญหา (Problem Solution Out Line)

	ใคร :												
ปัญหา	อะไร : ทำไม :												
แนวทาง แก้ปัญหา	<table border="1"><thead><tr><th>วิธีการ</th><th>ผล</th></tr></thead><tbody><tr><td>ด)</td><td>ด)</td></tr><tr><td>.....</td><td>.....</td></tr><tr><td>๒)</td><td>๒)</td></tr><tr><td>.....</td><td>.....</td></tr><tr><td>๓)</td><td>๓)</td></tr></tbody></table>	วิธีการ	ผล	ด)	ด)			๒)	๒)			๓)	๓)
	วิธีการ	ผล											
	ด)	ด)											
													
	๒)	๒)											
													
๓)	๓)												
ผลลัพธ์													

สรุป

บทเรียน

การบ้าน

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบาย
ข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง
“พญากงพญาพาน” และอธิบายวิธีการนำ
ข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การบ้าน

๑. ข้อคิดที่ได้จากนิทานพื้นบ้าน
เรื่อง พญากงพญาพาน คืออะไรบ้าง
๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายการนำข้อคิดที่ได้
จากการอ่านนิทานพื้นบ้านไปปรับใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดลำดับเหตุการณ์
๒. นิทาน เรื่อง พญากงพญาพาน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

บทเรียนครั้งต่อไป

การพูดลำดับเหตุการณ์

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

